

İSLAMOFOBİ: KORKU, KARŞITLIK VE KAYGI

11 Eylül olaylarıyla birlikte özellikle Batı toplumlarında tırmanışa geçen İslamofobi, artık ilgili ülkelerce göz ardı edilemeyecek boyuta ulaşmıştır. Kavramı çevirirken başvurulan farklı tanımlamalar bu konuda zihinlerin hala net olmadığına işaret etmektedir. Bir taraftan İslam karşıtlığı tanımı karşımıza çıkmakta, diğer taraftan İslam korkusundan bahsedilmektedir, bazıları ise korku yerine kaygı kelimesini yeğlemektedir. Belki ilk yapılması gereken İslamofobinin ne olduğu konusunda bir mantık kurgulamaktır. Esasında İslamofobi adı altında üç farklı olgudan bahsettiğimiz kanaatindeyim:

1. İslam kaygısı: Özellikle Batı ülkelerinde halk nezdinde İslam karşısında kaygılı bir tavra rastlamak mümkündür. Bunun muhtelif sebepleri vardır, küreselleşen dünyada yaşanan endişe ve güvensizlik hissi, ekonomik kaygılar, yabancılaşma bunlardan sadece bazılarıdır. Görüldüğü üzere İslamofobinin sebepleri temelde İslam'dan bağımsızdır. İslam, daha çok belirli kaygıların yansıma alanı olarak kullanılmaktadır. Bu yansımanın neden İslam üzerinden yapıldığı ise ayrı bir konudur ve İslamofobi başlığı altında ele alınan diğer olgularla ilgilidir.

2. İslam karşıtlığı: Halk nezdinde tespit edilebilen kaygının aksine, siyasal alanda sistematik bir İslam karşıtlığının süregeldiğini görmekteyiz. Bu karşıtlığın çıkış noktası bir korku veya kaygı değildir. Aksine karşıtlık çoğu kez bir üstünlük iddiasıyla ilgilidir. Karşıdaki hor ve geri görülmektedir. Aslında dünyayı gelişmiş, az gelişmiş ülkeler gibi kategorilerle ayıran bir zihniyet, kendi üstünlüğünü zaten veri olarak ortaya koyma peşindedir. Bu üstünlük iddiasının karşıtlığa dönüşmesi her zaman olabilecek bir durumdur. İslam karşıtlığının sebeplerini daha çok siyasal ve ekonomik alanda aramak gerekir. İslam karşıtlığı uyguladığı yöntemlerde hangi noktaya varabileceğini kestirmek güç, ancak son dönemlerde Müslümanları soyut, kültürel işkenceye maruz bırakan bu yaptırımın ne denli etkileyici olduğunu ne yazık ki müşahade etmek zorunda kaldık.

3. İslam korkusu üretimi: İslam karşıtı yaptırımların elbette kendi içinde bir meşruiyeti bulunmamaktadır. Oysa İslam karşıtlığının bu meşruiyete ihtiyacı vardır. Bu ise, halk nezdindeki İslam kaygısı üzerinden yapılmaktadır. Daha çok medyanın etkin olduğu bir söylem üretme mekanizması, halk nezdindeki kaygıyı canlı tutma ve İslam hedefine odaklamakta gibidir.

Kaygıyı soyut ve vehme dayalı, korkuyu ise somut bir olgu karşısındaki endişeli-çekingen tutumumuz olarak tanımlarsak, medya üzerinden yapılan işlemin, halk nezdindeki kaygıları somut bir korkuya dönüştürmek olduğunu göreceğiz. Çarpık üretilmiş bir İslam imajı ne yazık ki İslam diye tanıtılmakta ve bu resimdeki kaymalar Müslümanlara mal edilmekte. Müslümanların tavırları ise yine bu çarpık nazarla değerlendirilmektedir. Bu ise İslam karşıtı eylemlere bir meşruiyet zemini sağlamaktadır.

Dolayısıyla İslamofobi adı altında esasında üç farklı durumla muhatabız. Bunlarla baş etmenin yöntemleri de ayrı ayrı düşünülmelidir. Kaygıların bertarafı tanışmakla

tanımla mümkündür. Dolayısıyla hepimize düşen görev belki kendimize çeki düzen vermektir, gelip tanış olmak, işi kolay kılmaktır.

Söylem alanında ise gerçekçi bir İslam'ın betimlenmesi elzemdir. Bu İslam karşıtı eylemlerin meşruiyet zeminini yok edecek nitelikte olmalıdır.

Sistemik İslam karşıtlığı ise kendi iç tutarsızlığını görmek durumundadır. Doğu-Batı çatışması çıkarmak isteyenlerin, medeniyetler, dinler ve kültürler arasında çatışma bekleyenlerin, ırkçılığın, ayrımcılığın, ötekileştirmenin, asimilasyon, izolasyon ve entegrasyon politikalarının esasında insanlık adına bir yığın kusuru mündemiç olduğunu görmemiz gerekmektedir. Görmenin yolu ilim ve hikmetten geçmektedir. Esasında Müslümanlar olarak bu konuda da örneklik teşkil etmek vazifelerimiz arasındadır. Çünkü İslâm ilim ve irfan yoludur. Erdem ve fazilettir. Hak ve hukuk duyarlılığıdır. Sahih bilgiye dayalı eylemdir. Her türlü aşırılıktan uzak kalarak orta yolu tutmaktır. Sevgili Peygamberimizin çağlar üstü örneklidir. Kısacası İslâmî çizginin dışına çıkmadan, sünnet-i seniyyeye bağlı, çağı anlayan, erdeme dayalı Müslümanlığa her zaman olduğu kadar bugün de muhtacız.